

oposiční podle § 35 ex. ř. s dalším návrhem podle § 39 třetí odstavec ex. ř. Že žalobní prosba nezní přímo na nepřipustnost exekuce, jak by to zákonu lépe bylo vyhovovalo, není na závadu, neboť stačí i žádost, jak podle spisu byla učiněna (srov. plenární usnesení uveřejněné ve sb. n. s. pod čís. 9048). Ale žaloba jest i věcně opodstatněna, neboť podle § 53 (1) vyr. ř. sprostňuje se soudně potvrzeným vyrovnáním, vyjmouc případ § 53 (4) vyr. ř. zde v úvahu nepřicházející, dlužník závazku, dodatečně nahraditi svým věřitelům ztrátu, již utrpí, ať se řízení nebo hlasování o vyrovnání zúčastnili nebo hlasovali proti němu, což znamená, že zaniká pohledávka, pokud převyšuje kvotu, a, jelikož v souzeném případě tato skutečnost nastala teprve po vzniku exekučního titulu, jenž jest základem exekučního řízení, jsou splněny veškeré podmínky § 35 ex. ř. Jest tudíž exekuce, povolená usnesením okresního soudu ze dne 19. prosince 1928, nepřipustná a bylo proto žalobě nižšími soudy vyhověno bez právního omylu. Pravdu má dovolání v tom, že práva na oddělené uspokojení podle §§ 11 a 46 vyr. ř. nejsou dotčena vyrovnáním. Ale žalovaná marně se dovolává těchto ustanovení vyrovnacího řádu, ano soudcovské zástavní právo, nabyté žalovanou podle soudního usnesení ze dne 3. prosince 1927 zkázou zabavených svršků zaniklo a žalovaná před povolením exekuce, o jejíž nepřipustnost jest žalováno, zástavního práva k pojištěné hodnotě, pokud se týče k soudnímu vkladu nenabyla. Zánikem soudně zabavených věcí zaniklo nejen zástavní právo k nim, nýbrž přirozeně i možnost odděleného uspokojení, a, jelikož mobilární exekuce byla povolena žalované, stihá tato nehoda ji (§ 1311 obč. zák.). Případem, že exekučně zabavený předmět byl zpeněžen jiným způsobem, než exekučním prodejem, netřeba se obírat, jelikož zabavené svršky shořely a k jejich zpeněžení tudíž nedošlo. Podle toho jest dovolání neodůvodněné a nebylo mu vyhověno.

Čís. 9736.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Blankoindosamentu z doby před protestem lze využítí, i když bylo směnky nabyto po protestu. Přetržení indosamentu může se platně státi jen majitelem směnky (blankoindosantem), proplatil-li směnku, nebo nabyvatelem směnky.

Pro nabytí směnky obecnoprávním postupem platí zásady občanského práva o tom, zda jest smlouva o postupu platnou čili nic. Námitka, že smlouva o postupu stala se jen na oko, přísluší i postoupenému dlužníku.

(Rozh. ze dne 14. března 1930, Rv I 2064/29.)

K žalobě Alfreda R-a ponechal procesní soud první stoličky směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Jde jen o to, zda jest žalobce oprávněn k žalobě. Jest žalováno ze směnek. Majitel indosované směny jest oprávněn jako vlastník směny nepřetržitou řadou indosamentů až k němu jdoucí. Prvý indosament musí tudíž býti podepsán jménem remitentovým, každý následující pak jménem toho, kdo jest v indosamentu nejbližše předcházejícím uveden jako indosatář. Následuje-li po indosamentu nevyplněném indosament další, má se za to, že jeho výstavce nabyl směny indosamentem nevyplněným. Přeskrtnuté indosamenty platí při zkoumání oprávnění za nena-psané (§ 32 sm. zák.). V souzeném případě jest výstavcem a remitentem žalobních směnek na vlastní řád firma Bratří S. Směnka ze dne 8. listopadu 1928 přešla vyplněným indosamentem této firmy na banku Č., která ji převedla indosamentem na banku N. Následuje pak kvitance této banky a pak podpis žalobce Alfreda R-a. Tento podpis nemá pro oprávnění žalobcovo významu. Podle obsahu směny jest posledním indosatářem banka N. Nelze tedy pokládati žalobce z této směny za směnečně oprávněného vlastníka a nebylo by tomu tak ani, kdyby bylo pravdou, že indosament banky Č. na banku N., jakož i kvitance této banky byly přetrženy, což ze směny s naprostou určitostí nevyplývá, neboť pak by zůstal jediný vyplněný indosament firmy Bratří S. na banku Č., která by byla jako majitel směny oprávněna. Přešla-li tato směnka na žalobce, mohlo se to státi jen postupem obecnoprávním, a to zřejmě jen firmou Bratří S., jakž plyne z tvrzení žalobcova. Směnka ze dne 22. února 1929 přešla blankoindosací firmy Bratří S. na banku Č., která ji plným indosamentem převedla na banku Č. filiálku v K.

Po tomto indosamentu následuje kvitance této filiálky a pak pro oprávnění žalobce bezvýznamný jeho podpis. Posledním indosatářem byla u této směny filiálka banky Č. v K. I tu byla nadhozena otázka, zda indosament banky Č. na její filiálku byl přetržen právě tak jako kvitance, což ze směny s plnou určitostí rovněž nelze seznati. Kdyby tomu tak bylo, zůstal by na směnce jen blankoindosament firmy Bratří S., a to indosament z doby před protestem, jakž patrně z protestu. Tohoto indosamentu mohl by žalobce pro sebe využít, i když směny nabyl po protestu, a stal se tak vlastníkem směny oprávněným podle § 32 sm. zák. (srov. Rouček, Československý směnečný zákon str. 100). Přetržení indosamentu mohlo by se však státi platně jen majitelem směny, tedy také blankoindosantem (Bratří S.), jestliže směnku proplatil, nebo nabyvatelem směny (žalobcem). Jest tudíž závažno, by bylo zjištěno, zda indosament banky Č. a kvitance její filiálky byly přetrženy, kým a kdy se tak stalo. Kdyby však bylo zjištěno, že indosament banky Č. nebyl přetržen, takže zůstal posledním indosamentem a filiálka této banky indosatářkou, neměl by žalobce směnečně oprávnění a, nabyl-li směny, mohlo se to státi zase jen převodem obecnoprávním. Pro takový převod — obecnoprávní postup — platí však zásady občanského zákona, tedy, i pokud jde o posouzení, zda je smlouva o postupu platnou čili nic. Dovolatel vytýká, že odvolací soud neprávem

pokládá za nerozhodné, zda se stal postup jen na oko, jak žalovaný namítal, ježto prý prvním soudem bylo zjištěno, že námítky žalovaného proti firmě Bratří S. nejsou odůvodněny. Dovolatelka má za to, že postup jako projev vůle, který byl učiněn jen na oko, jest s hlediska § 916 obč. zák. nicotný a že nemohl z něho žalobce nabýti práv. zejména ani oprávnění k žalobě. Proto měl prý býti připuštěn důkaz výslechem stran o tom, že šlo o postup jen zdánlivý. Tomuto právnímu názoru jest přisvědčiti. Jest sice pravda, že dlužník není oprávněn namítati postupníku takové vady smlouvy o postupu, které smí uplatňovati jen smluvní strana, poněvadž dlužník ve smlouvě o postupu není stranou. Je-li však vadnost smlouvy taková, že způsobuje její nicotnost, jest i dlužník oprávněn uplatňovati tuto nicotnost, neboť je-li postup nicotný, není tu postupu vůbec, a v důsledku toho nemůže domnělý postupník míti z něho proti dlužníku práva. Podle § 916 obč. zák. jest však právní jednání na oko nicotným, a jest dlužník oprávněn vznésti tuto námítku a tím popírati postupníkovu oprávněnost k žalobě. Kdyby tedy bylo pravdou, že v souzeném případě přešly směnky s firmy Bratří S. na žalobce obecnoprávním postupem jen na oko, nebyl by žalobce k žalobě oprávněn. Tvrzená vadnost postupu jest tedy pro spor závažná a měl o ní býti proveden nabídnutý důkaz výslechem stran.

Čís. 9737.

Obmezil-li žalobce při jednání o námítkách proti směnečnému platebnímu příkazu žalobu na útraty, jest rozhodnouti usnesením.

Rozhodnutí-li neprávem rozsudkem, jde o útratové usnesení, proti němuž dovolání (dovolací rekurs) jest vyloučen.

(Rozh. ze dne 14. března 1930, Rv I 311/30.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu, v němž byly upraveny útraty na 215 Kč, podal žalovaný námítky. Za jednání obmezil žalobce žalobu na útraty. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz ohledně útrat v platnosti. Odvolací soud zrušil směnečný platební příkaz i ohledně útrat. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Pokud odvolání po formelní stránce, poukazujíc na plenární rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. května 1924 Pres. 298/24 čís. sb. 3868 vytýká, že bylo nesprávně rozhodnuto rozsudkem místo usnesením, není odůvodněno. Jest správným, že, obmezí-li žalující strana nárok žalobní jen na útraty sporu, má o nich býti rozhodnuto usnesením. Než odvolání přehlíží, že se vydáním směnečného platebního příkazu útraty směnečného platebního příkazu staly jeho součástí, předmětem sporu, nikoliv jen jeho příslušenstvím. To patrně z toho, že ve sporu následkem námitek má býti rozhodnuto, zda platební příkaz zůstává v platnosti, či zda a pokud se zrušuje (§§ 559 a 553 c. ř. s.). Soud první stolice právem proto rozhodl rozsudkem o této části platebního příkazu ve smyslu §§ 559 a 553 c. ř. s.

Nejvyšší soud odmítl dovolání.